

Vlaams
Parlement

stuk **2335** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 23 december 2013 (2013-2014)

Gedachtewisseling

over de Wereld Antidoping Code
en de Wereld Antidoping Conferentie
gehouden in Johannesburg van 12 tot 15 november 2013

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heer Paul Delva, mevrouw Els Kindt, de heren Johan Verstreken, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Jo De Ro;
de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;
mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck, de heer Marius Meremans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de dames Vera Jans, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens, mevrouw Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Jan Penris, Wim Van Dijck;
de heren Peter Gysbrechts, Sas van Rouveroi;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Jan Roegiers;
de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Toegevoegde leden:

de heer Erik Arckens.

INHOUD

1. Toelichting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport	4
2. Vragen van de commissieleden	5
Gebruikte afkortingen	7

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 5 december 2013 een gedachtewisseling met de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Wereld Antidoping Code en de Wereld Antidoping Conferentie gehouden te Johannesburg, van 12 tot 15 november 2013.

1. Toelichting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Minister *Philippe Muyters* deelt mee dat op de Wereld Antidoping Conferentie veel uiteenlopende organisaties vertegenwoordigd waren. Er waren ook een aantal Vlamingen zoals Peter Van Eenoo en Michel D'Hooghe. Het programma omvatte enerzijds de herziening van de Wereld Antidoping Code, de derde versie ondertussen, en de herziening van de internationale standaarden. Dat zijn de technische en operationele details voor de uitvoering van de WADA-code, bijvoorbeeld de dopingtests en -onderzoeken, de toestemming wegens therapeutische noodzaak, de bescherming van de persoonsgebonden gegevens en privacy, maar ook regels voor de laboratoria. De minister was er vertegenwoordigd als woordvoerder van België. Daarnaast was er het klassieke uitvoerend comité, waar voor Europa alleen Frankrijk in zit, en de Foundation Board, waarin minister Muyters ook Europa vertegenwoordigde.

De minister geeft enkele cijfers, vooral als tegenwicht voor de sportwereld die soms wat smalend doet over de overheidsrol. In 2003 werden wereldwijd 154.000 stalen onderzocht, in 2012 is dat gestegen naar 267.645. 75 percent van de testen wordt gedaan door de NADO's, door de overheden dus, 25 percent door de internationale federaties en het IOC. Het aantal door WADA geëvalueerde beslissingen is geëvolueerd van 706 (met 25 door TAS betwiste zaken) naar 1946 (met 40 door TAS betwiste zaken).

Vanaf januari 2015 worden 2269 wijzigingen aan de WADA-code aangebracht. Een aantal ervan moet omgezet worden in nationale of regionale wetgeving. Zo zal Vlaanderen zijn Dopingdecreet moeten aanpassen. De voorbereidingen worden nu reeds getroffen, maar de parlementaire behandeling van de decreetswijziging zal uiteraard pas na de Vlaamse Parlementsverkiezingen kunnen gebeuren.

De regels worden slimmer, strenger en klantvriendelijker. Voorheen was de standaardstraf bij bewust of onbewust dopinggebruik twee jaar, het wordt vier jaar voor bewust dopinggebruik en maximum twee jaar voor onbewust dopinggebruik. In bepaalde gevallen kan het zelfs bij een berisping blijven. Dat strookt met het pleidooi dat de minister reeds eerder hield voor een proportionele strafmaat. De straf hangt af van de ernst van de fout van de sporter. Waar nu drie inbreuken op de whereabouts binnen de achttien maanden tot een sanctie leiden, zal dat voortaan drie binnen de twaalf maanden worden. De sanctie betreft maximum twee jaar. Als een sporter substantiële hulp biedt bij de ontdekking van dopingpraktijken van andere sporters, kan zijn straf tot drie kwart opgeschort worden. Ook als een sporter positief test doordat hij verontreinigde voeding at, is strafvermindering mogelijk.

De code wordt ook slimmer. Het WADA zal op basis van een risico-analysestudie een document opstellen dat aangeeft welke verboden stoffen meer waarschijnlijk zijn bij welke sporten. Controles zullen daardoor efficiënter en uniformer kunnen verlopen. Daarnaast komt er het steroïdenpaspoort. Het belang van het onderzoek en de samenwerking tussen de NADO's en de internationale federaties in de strijd tegen doping, komt meer op de voorgrond. Onder meer de zaak-Armstrong heeft duidelijk gemaakt dat samenwerking fundamenteel is. Een ander positief aspect is dat er meer aandacht komt voor de rol van de entourage van de sporter. Zo mag een coach geen doping gebruiken of er in bezit hebben.

De controles worden ook klantvriendelijker. Er wordt uitdrukkelijk gesproken over een piramidesysteem. Zo mogen niet meer verblijfsgegevens van de sporter gevraagd worden dan nodig om hem buiten competitie onverwacht te kunnen testen. WADA heeft die aanbeveling geënt op de vier categorieën (A/B/C/D) van Vlaanderen.

De Foundation Board heeft Craig Reedie tot nieuwe voorzitter benoemd. Het is een Schot en gewezen badmintonspeler die al voorzitter was van de financiële commissie van WADA. De voorzitter is afwisselend iemand van de overheid en iemand van de sportwereld.

Het totale budget van WADA schommelt rond de 30 miljoen dollar en bij de start van de vergadering van de Foundation Board bedroeg het tekort 2 miljoen dollar. Minister Muylers nam in naam van de continenten een standpunt in over het budget van WADA en de te nemen maatregelen, nadat de continenten vooraf ook reeds enkele aanbevelingen hadden geformuleerd. Via voorbereidende vergaderingen en gesprekken in de wandelgangen verkreeg de minister consensus – eerst onder de overheden, en daarna ook bij de sportbewegingen – over een stijging van bijdragen met één percent. De sportwereld wou die bijdrage zelfs met vier percent laten stijgen. Vlaanderen draagt vandaag 76.742 euro bij en zal dus 767 euro extra betalen.

Voorts is er afgesproken dat de reiskosten – goed 500.000 dollar – niet langer ten laste van het WADA-budget zullen komen, maar door de vertegenwoordigers zelf zullen moeten betaald worden. Daarbij kan men ervan uitgaan dat de vluchten in businessclass sterk zullen dalen.

Wat opvalt is dat Rusland en Japan samen al meer dan 500.000 euro extra vrijwillige bijdrage geven. Ook de verdeling tussen de continenten is vreemd want Europa betaalt de helft van alle overheidsbijdragen. Vandaar dat sommige landen met vrijwillige bijdragen werken. Om op een gelijk niveau te komen, zal de sportwereld ook met extra vrijwillige bijdragen werken. Dat is niet beslist, maar er zijn wel engagementen voor genomen. Op een paar honderdduizend euro na is zo het financiële gat van twee miljoen dollar gedicht. Er is nog een reserve van 5,5 miljoen euro, waardoor dat kleine tekort geen probleem mag vormen.

Er is ook de vraag van Europa om meer aandacht te besteden aan de controle op de toepassing van de WADA-code. Het is niet omdat de regels uit de WADA-code in de wetgeving van landen of reglementen van federaties staan, dat deze in de praktijk ook toegepast worden. WADA gaat ook op dit punt de nodige stappen ondernemen. Bij de controle op het 'Code compliant' zal de kwaliteit en doeltreffendheid van het antidopingprogramma dus een grotere rol spelen. De evaluatiecriteria hiervoor zullen opgesteld worden door het uitvoerend comité van WADA.

2. Vragen van de commissieleden

De heer *Bart Caron* schrikt van de hoogte van het WADA-budget. Hij vreest dat het een trend is dat supranationale organisaties vaak minder zuinig omspringen met hun budget. Om de geloofwaardigheid van WADA te behouden moet het tekort echter weggewerkt worden. Naast de reiskosten heeft de spreker gehoord van dagvergoedingen voor bepaalde categorieën deelnemers. Voor hem is het vanzelfsprekend dat welvarende landen dagvergoedingen en reiskosten zelf betalen.

Dat de straffen enerzijds strenger maar anderzijds ook meer getrapt worden sluit beter aan bij het algemene gevoel dat sporters, die vaak slechts een korte carrière hebben, niet excessief gestraft moeten worden.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* is het eens met de opmerking van de heer Caron over de reiskosten en dagvergoedingen. Ze informeert hoe het verschil tussen bewust en onbewust dopinggebruik gedefinieerd zal worden. Dat de straf enkel een berisping kan zijn, zal er misschien voor zorgen dat sporters sneller ‘onbewust dopinggebruik’ invoeren.

Minister *Philippe Muyters* wijst erop dat de overheden, onder zijn voorzitterschap, enkele aanbevelingen deden over besparingen, die vooraf al deels aanvaard zijn met serieuze kostenverminderingen tot gevolg. Zelfs met die inspanning bleef er een tekort van twee miljoen euro. Het schrappen van de reiskosten uit het WADA-budget was een voorstel van minister Muyters, die aanvankelijk tegen een stijging met één percent was, maar het toch belangrijker vond dat het tekort weggewerkt werd.

Of het dopinggebruik bewust of onbewust is, is moeilijk vast te stellen. De WADA-code plaatst bij zware producten de bewijslast van onbewust gebruik bij de sporter. Bij de lichtere producten rust de bewijslast bij de dopingjager. De regeling is juridisch sluitend, dat werd nagetrokken. Tot slot citeert de minister wat voor hem het juiste uitgangspunt is: “Anti-doping is niet bedoeld om de stoute sporter te pakken, maar als bescherming van de eerlijke sporter.”.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Danielle GODDERIS-T’ JONCK,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

IOC	Internationaal Olympisch Comité
NADO	Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen
TAS	Tribunal Arbitral du Sport (= CAS)
WADA	World Anti-Doping Agency